

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 307. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890593402032.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Bind 25 (SS 25-68)

Den onde Fyrste

Den onde Fyrste tryktes første gang i Salonen. Et belletristisk Maanedsskrift, red. af Gottlieb Siesby. 1.Bind. 1840. 1. Hæfte (udkom oktober) under titlen: Den onde Fyrste. Et Eventyr. (Gjenfortalt efter mundtlig Meddelelse).

Eventyret blev egentlig skrevet til Dansk Folkekalender, udgivet af Trykkefrihedsselskabet under redaktion af professor G.F.Ursin (1797-1849). Herom hedder det i et brev til Theodor Collin, Hyby i Skåne 23.6.1839: »i det sidste Øieblik jeg endnu var hjemme kom Overlærer Olsen [: F.C.Olsen (1802-74)], som staaer i Spidsen for Folkebladets Skrift Comitee og opfordrede mig til at skrive et Par Ark for den nye Folkecalendar Ursin vil udgive, understøttet af Trykkefriheds Selskabet; jeg gav mit Løfte« (BJC I 135). 23.9.1839 sendte han F.C.Olsen et brev, der begyndte således: »Her sender jeg Dem lidt at begynde med; to Digte, et Sagn og en Parabel« (ib. III 60). En nærmere bestemmelse af indholdet får vi gennem et brev til veninden Henriette Hanck i Odense 25.9.1839: »For »Folkebogen« der muligviis udkommer til Nytaar, har jeg allerede skrevet to Digte: (Historie om Konerne og en Paaske-sang) Een Parabel: Boghveden, samt et Eventyr: den onde Konge« (BHH 375). Den tvivl om udgivelsen af Folkekalenderen, som A ytrer i det sidstnævnte brev, må være blevet bekræftet umiddelbart efter; måske er bidragene også blevet kasseret. Herom kan intet siges, men A må have handlet hurtigt mht. *Den onde Fyrste*, eftersom det er trykt i oktober 1839. Iøvrigt noterer man sig, at det rubriceres blandt eventyrene, medens det senere kaldes et sagn. Endelig er det bemærkelsesværdigt, at der gik 28 år før *Den onde Fyrste* indgik i en eventyrsamling. Hvorfor vides imidlertid ikke.

308

Som A skriver i Bemærkninger, blev *Den onde Fyrste* optaget i de tyske og engelske udgaver af eventyrene (23), og i forbindelse med oversættelsen til tysk skriver han til Heinrich Zeise 3.11.1845: »dette har jeg, som De seer antydet, ikke selv opfundet, men paa den grimske-musæuske Maade [: efter de tyske eventyrfortællere brd. Grimm og J.K.A.Musäus] gjenfortalt« (A-iana 2 rk. V 264). A nævner imidlertid ikke, hvorfra han oprindeligt har sagnet. Men som påvist af Aage Bentzen i *Der böse Fürst, Beiträge zum Verständnis des religions-geschichtlichen Hintergrundes eines Märchen von H.C.Andersen* i: *Studia theologica* IV. 1950.109-19 er eventyrets motiv, der også er beslægtet med Ikarosagnet, vidt udbredt. I den forbindelse kan nævnes Firdausis beretning om kong Kai Kaus, ligesom Bentzen ser en forbindelse mellem det kunstige skib og den middelalderlige Alexanderroman, hvor kongen flyver på fire store fugle.

14.29Centner] 1 centner = 100 pund (50 kg). - **37-38**min Villie skal skeep] en omvendning af formuleringen i Fadervor: »Ske din vilje!«

15.1Himlens Befæstning] himmelhvælvingen, jvf. 1.Mos. 1.6-20. Se iøvrigt A.s senere syn på brugen af dette udtryk i At være 107 m. note. - **5**en Myggesværme] sml. *Rosen-Alfen* (I 181).